Raadsvoorstel

Collegeverg. d.d.	: 28-05-2024
Registratiekenmerk	: 202401133
Gemeentebladnr.	: 2024/29
Afdeling opsteller	: Maatschappelijke ontwikkeling
Bereikbaar onder	:
Portefeuillehouder	: Vérénice Hermans
Raadsvergadering d.d.	: 2 juli 2024
Uiterlijke datum	: 27 juni 2024

Aan de raad,

Samenvatting
Omnibuzz stuurt in overeenstemming met de bepalingen in de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) de financiële verantwoording naar de gemeenteraad (conceptbescheiden: jaarrekening 2023 en de (gewijzigde) begroting 2024-1, conceptbegroting 2025 en meerjarenperspectief 2026-2028). De raad kan daarmee zijn kaderstellende en controlerende bevoegdheid invullen via het afgeven van een zienswijze binnen 12 weken na verzending van de financiële stukken (artikel 35 lid 1 Wgr.). De wettelijke termijn die hieruit voortvloeit maakt dat de deadline hiervoor op 27 juni 2024 is, waarna de behandeling van de stukken plaatsvindt in de vergadering van het algemeen bestuur (AB) van Omnibuzz op 3 juli 2024.
Gelet op de vergadercyclus van de raad is het niet haalbaar gebleken om deze bescheiden door uw raad in juni te laten behandelen (4 april ontvangst stukken, 23 april presidium voor de raad in juni, 2 weken daarvoor dient het college akkoord te geven); om die reden komt dit voorstel op 2 juli ter besluitvorming in uw raad.
Gegeven voorgaande zal de zienswijze, waartoe uw raad op 2 juli beslist, diezelfde avond nog gedeeld worden met de GR Omnibuzz, opdat deze onderdeel kan zijn van de beraadslaging van het AB op 3 juli.

Concept jaarrekening 2023
Voor het jaar 2023 is sprake van een positief jaarrekeningresultaat van €2.069.855,- dat uit te betalen is aan de deelnemende gemeenten; echter voor Brunssum betekent dit een tekort van €34.301,- De reden dat de gemeente Brunssum wederom extra moet betalen is het veelvuldige gebruik van doelgroepenvervoer door de Brunssumse inwoners in 2023, zoals reeds toegelicht in het raadsvoorstel inzake de financiële verantwoording in 2023.

Resumerend blijkt uit de ondersteunende stukken dat Omnibuzz in 2023, net als in de voorgaande jaren, haar taken naar behoren heeft opgepakt en daar op deugdelijke wijze verantwoording over aflegt.

Concept begrotingswijziging 2024-1
Omnibuzz ziet aanleiding om de begroting 2024-1 te wijzigen c.q. te actualiseren. Ten opzichte van de vorige begroting 2024 vallen de totale kosten voor het Wmo vervoer **over de hele linie** €1,5mln. lager uit. Deze daling kan worden uitgesplitst naar de directe vervoerskosten (lager gebruik dan verwacht) alsmede de indirecte vervoerskosten en overhead (voornamelijk door gestegen loonkosten).
Voor Brunssum betekent voorgaande niet dat er geld terugkomt, we moeten omwille van het veelvuldige gebruik opnieuw bijbetalen (€58.036,-).

Gebruik Omnibuzz
De oorzaken van dit veelvuldige gebruik zijn samen met Omnibuzz geanalyseerd en nader geduid. Hieruit is gebleken dat een klein gedeelte van de inwoners met een indicatie doelgroepenvervoer verantwoordelijk is voor een kwart van de reisbewegingen en daarmee kosten voor Omnibuzz. Wij verkennen op dit moment of en hoe we hierop gaan sturen.

Begroting 2025
Voor 2025 hanteert Omnibuzz het vervoersvolume van 2024. Gelet op het aantrekkende gebruik van Omnibuzz door onze inwoners is het de vraag of dit voor onze gemeente ook geldt, het gebruik en de prognose hiervan blijven we nauwlettend volgen.
De begroting 2025 betekent voor Brunssum dat er een bijdrage wordt gevraagd van €1.022.367,-

Voor de jaren 2026 en 2027 wordt uitgegaan van een bijdrage van respectievelijk €1.052.439,- en €1.085.858,-

Zienswijze

Omnibuzz legt wederom op zorgvuldige wijze verantwoording af en maakt een realistische financiële doorkijk naar de komende jaren. Het veelvuldige gebruik van Omnibuzz door een deel van onze inwoners is een kwestie waar we zelf als gemeente verantwoordelijk voor zijn. Dit maakt dat dit geen onderdeel hoeft te zijn naar de zienswijze in de richting van de GR Omnibuzz. Voorgaande betekent dat uw raad voorgesteld wordt om kennis te nemen van de jaarrekening 2023 en te besluiten een positieve zienswijze in te dienen t.a.v. de begroting 2024-1 en de begroting 2025, met de volgende aanvullende boodschap inzake de financiële draagkracht van de gemeente(n):
Evenals afgelopen jaar vinden wij het van belang om de financiële consequenties ten gevolge van ambities en autonome kostenontwikkelingen (zoals loon- en prijsstijgingen) als aandachtspunt te benoemen. Zoals bekend, is het voor (veel) gemeenten hoogst onzeker hoe de financiële toekomst er (zeker vanaf 2026) uitziet. De draagkracht van gemeenten staat enorm onder druk. Derhalve doen wij hierbij, evenals afgelopen jaar, de oproep om de financiële gevolgen komende jaren primair binnen de eigen begroting op te vangen. In de loop van 2024 verwachten wij meer helderheid te krijgen over de perspectieven voor 2025 en verder voor wat betreft de gemeentelijke financiën. Een vertaling hiervan in consequenties richting onze gemeenschappelijke regelingen (indicatief een taakstelling van 5-10%) volgt dan ook later dit jaar met het verzoek om voorstellen te doen hoe een dergelijke besparing in de werkzaamheden gerealiseerd kan worden. Dit uitgangspunt geven wij overigens aan alle GR-en mee en zal ook met de verschillende deelnemende gemeenten worden opgepakt.

1. **Onderwerp**

Conceptbegroting 2024-1, conceptbegroting 2025 en voorlopige jaarrekening 2023 Omnibuzz

2. **Uitgangssituatie (WAAROM?)**

a. Aanleiding & huidige situatie/probleemstelling

Omnibuzz is een gemeenschappelijke regeling (GR) die verantwoordelijk is voor de uitvoering van het vraagafhankelijk-oftewel doelgroepenvervoer in het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo 2015) voor 30 Limburgse gemeenten. In 2022 is het klantenbestand van Omnibuzz toegenomen van 38.406 klanten naar 39.092 (+1,7%); dit zijn inwoners van de deelnemende gemeenten die een indicatie hebben gekregen voor het vraagafhankelijk vervoer.
Het dagelijks bestuur van de GR Omnibuzz zendt in overeenstemming met artikel 19 en 20 van de GR Omnibuzz aan de deelnemende gemeenten de voorlopige jaarrekening 2023, conceptbegroting 2025 en het meerjarenperspectief 2026-2028. Daarnaast ziet Omnibuzz aanleiding om de begroting 2024-1 te wijzigen. Het dagelijks bestuur heeft de voorlopige jaarrekening en de ontwerpbegroting inclusief de begrotingswijziging 2023-2 goedgekeurd en op 4 april 2024 ter kennisname aan de colleges van B&W en de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten toegezonden.

Relevante algemene ontwikkelingen

1. *Vervoer: aard/volume/ kosten*
   - De grillige ontwikkeling van de vervoersvraag. De impact van COVID-19 is provinciaal nog steeds merkbaar in de vorm van een lagere vervoersvraag, maar de verschillen tussen gemeenten nemen toe en de voorspelbaarheid neemt af. Dit maakt het moeilijk om begrotingen strak op te stellen op basis van algemene uitgangspunten. Om goed te kunnen begroten is onderzoek, analyse en meer maatwerk op gemeenteniveau nodig. Dit inzicht heeft onder andere geleid tot een aanpassing van de financiële uitgangspunten, waarbij 2019 als peiljaar wordt losgelaten en de begrotingen weer worden gebaseerd op de volumes van het laatste volledige jaar (2023).
   - Via actieve informatieplicht bet u geïnformeerd over het buiten werking stelllen van LTI-index (de index waarmee de klantbijdragen geïndexeerd worden). Via de nieuwe Wmo verordening vragen wij uw raad in Q3 om het standpunt in te nemen dat de klantbijdrage toekomstig de ontwikkeling in de tarieven van het (lokale) OV volgt, om zo de Omnibuzz tarieven in lijn te houden met de OV-tarieven. Landelijk worden de klanttarieven in het lokale OV in 2024 niet verhoogd, ondanks een LTI van 11,72%. De verwachting is dat alle gemeenten, die zijn aangesloten bij Omnibuzz dit standpunt zullen innemen.

2. *Tekorten aan personeel in de vervoerssector*
   - De problemen met het aantrekken en behouden van voldoende gekwalificeerde chauffeurs houdt aan en kan serieuzere vormen aannemen als het vervoersvolume verder aantrekt, iets wat in een aantal gemeenten al geconstateerd wordt. Dit onderwerp krijgt volledige aandacht en vraagt vanwege de omvang en impact ook aanpassingen aan de systeemkant, zoals de toepassing van piekspreiding.
3. *Ontwikkelingen in het openbaar vervoer*
   - Aanpassingen in de lijnvoering in Limburg leiden tot steeds meer gebieden waar de afstand tussen het OV en de voordeur toeneemt. Doordat ook het OV met personeelstekort en bijbehorende kwaliteitsverlies te kampen heeft, biedt het OV in afnemende mate een passend en/of aantrekkelijk alternatief voor mensen met een beperking. Deze ontwikkeling staat haaks op de gezamenlijke ambitie om OV-gebruik onder klanten juist te stimuleren en de instroom van nieuwe klanten te beperken. Omnibuzz spant zich daarom optimaal in de integratie met het OV te bevorderen en het OV aantrekkelijk te maken voor onze klanten. De insteek van Omnibuzz is het minimaliseren van deze gevolgen voor Omnibuzz en het optimaliseren van het aanbod van openbare vervoersoplossingen, zodat deze ook voor (potentiële) klanten van Omnibuzz passend zijn.
4. *Groeiende zorgbehoefte bij klanten*
   - De toename van dementie of verward gedrag bij de doelgroep heeft gevolgen voor de uitvoering van het vervoer en de dienstverlening via de telefoon. Het uitvoeren van ritten en het verwerken van rit- en informatieaanvragen kost hierdoor gemiddeld meer tijd. Dit is een ontwikkeling die Omnibuzz concreet terugziet in de oplopende gemiddelde gesprekstijd. Een daling in het aantal telefonische contacten leidt hierdoor niet noodzakelijk tot minder bezetting aan de telefoon. Aangezien deze tendens voorlopig doorzet, zet Omnibuzz nog nadrukkelijker in op het gebruik van digitale kanalen, zoals MijnOmnibuzz, om de druk op de telefonische dienstverlening te beperken. Omnibuzz volgt hiermee de landelijke tendens, zoals onder andere blijkt uit de handreiking van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties met betrekking tot de Wet Modernisering Elektronisch Bestuurlijk Verkeer. Hierin staat onder andere: ‘Om een compacte, efficiënte overheid te realiseren met hoogwaardige dienstverlening, is digitalisering een vereiste en is het digitale kanaal het voorkeurskanaal. Het uitgangspunt is: digitaal waar het kan’. Uiteraard houdt Omnibuzz hierbij altijd rekening met de (on)mogelijkheden van onze klanten. Omnibuzz stemt met gemeenten de noodzakelijke aanvullende vervoersspecificaties af om te zorgen voor passend vervoer voor deze klanten en signaleert gemeenten in haar taak van vroegsignalering van verward gedrag.
5. *Compliance en toename ‘kruimelfuncties’*
   - Als lokale overheid is Omnibuzz aan een toenemend aantal wettelijke verplichtingen gehouden. Deze recente toename leidt tot uitdagingen in de uitvoeringsorganisatie en stijgende overheadkosten. Het betreft onder andere een wetswijziging in de Wet Gemeenschappelijke Regelingen (Wgr) per 1 juli 2022, de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG), de Archiefwet, het Tijdelijk besluit digitale toegankelijkheid overheid, de Wet Elektronische publicaties (Wep), de implementatie van de Wet open overheid (Woo) per 1 mei 2022. Met ingang van 1 januari 2025 treedt naar verwachting de Wet Modernisering Elektronisch Bestuurlijk Verkeer (Wmebv) in werking, waarin eisen gesteld worden aan de digitale communicatie tussen overheden en burgers.
   - Gezien bovengenoemde ontwikkeling is sprake van het ontstaan van een stapeling van ‘kruimelfuncties’, welke leidt tot groeiende uitdagingen in de uitvoeringsorganisatie. Deze kruimelfuncties hebben veelal betrekking op de digitale processen, waar Omnibuzz juist meer op wil inzetten. Omnibuzz benadert deze taken dan ook niet als wettelijke verplichtingen en onderkent het belang dit goed in te richten en te borgen in de processen als voorwaarde voor haar kernwaarden en ambities. Vanwege het structurele karakter wordt dit grotendeels intern door Omnibuzz opgepakt. Omnibuzz heeft echter als uitvoeringsorganisatie onvoldoende capaciteit en deskundigheid om dit volledig zelfstandig te doen. Ook bij de deelnemende gemeenten is ondersteuning niet beschikbaar, vandaar dat hiervoor deels extern advies wordt ingehuurd bij Daadkracht. Het betreft hier o.a. functionaris gegevensbescherming, privacy officer, security officer en ondersteuning bij het opvolgen van de aanbevelingen van de toezichthouder met betrekking tot het digitaal archief.

Ambitie:

De gezamenlijke ambitie is verdeeld in 3 pijlers:

1. Kantelen van het doelgroepenvervoer en het gebruik van OV stimuleren (o.a. stimuleren VEP en de gesprekken met provincie over spreiding en dekkingsgraad OV);
2. Het efficiënter organiseren van doelgroepenvervoer (o.a. piekbestrijding en het toevoegen van andere, al dan niet incidentele, doelgroepen);
3. Omnibuzz als slimme organisatie (o.a. data-analyse).

Gebruik Omnibuzz gemeente Brunssum

Uit de door Omnibuzz aangeleverde analyse van de jaren 2022 en 2023 is gebleken dat er in Brunssum een groep mensen is met een indicatie doelgroepenvervoer die hier veelvuldig gebruik van maken.
Gemeente Brunssum heeft in het verleden (2019) het plafond (maximumaantal reiszones) losgelaten. Dit maakt dat er geen grens is bepaald in termen van aantal kilometers waar iemand maximaal van gebruik kan maken en de reisbewegingen niet beperkt worden. Op dit moment zijn we aan het verkennen of en hoe we hierop gaan sturen. In deze verkenning zijn we allereerst in gesprek gegaan met de doelgroep zelf om meer inzicht te krijgen in hun behoefte en noden, om zo een afgewogen besluit te kunnen nemen waarbij het perspectief van de gebruiker nadrukkelijk in acht wordt genomen.

Gewenste situatie (WAT?

a. Wat willen we bereiken?

De doelstelling van dit raadsvoorstel is het gebruik maken van de bevoegdheid van de gemeenteraad om kennis te nemen van de voorlopige jaarrekening 2023 en een zienswijze in te dienen m.b.t. de gewijzigde begroting voor 2024 (2024-1) en de begroting 2025.

b. Kaders

1. eerdere besluitvorming (BBV nr.)

De gemeenteraad van Brunssum heeft op 12 juni 2023 het jaarverslag 2022, begroting 2023-2, begroting 2024 en meerjarenperspectief 2025-2027 inhoudelijk behandeld (202292440). Dit raadsvoorstel en aanverwante stukken is het eerstvolgende stuk t.a.v. Omnibuzz dat ter behandeling naar uw raad komt.

2. traject tot dusverre

Uw raad, de verantwoordelijk wethouder en verantwoordelijk ambtenaar & financieel adviseur zijn allen in april door Omnibuzz geïnformeerd over de financiële verantwoording en begroting. Deze stukken zijn door de behandelend ambtenaar geanalyseerd, besproken met Omnibuzz en met de financieel adviseur afgestemd.

3. rol/ bevoegdheden college van B en W

De rol van het college is het toezien op de kwaliteit en continuïteit van het vraagafhankelijk collectief vervoer uitgevoerd door Omnibuzz. Daarnaast is het de taak van het college om uw raad in stelling te brengen om de zienswijze wel/niet af te geven ten aanzien van de financiën van Omnibuzz.

4. algemene beleidskaders (landelijk/ provinciaal/ lokaal)

- Wet Gemeenschappelijke Regeling (Wgr.)
- Wet maatschappelijke ondersteuning 2015
- Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Brunssum 2022
- Gemeenschappelijke Regeling Omnibuzz

5. past het voorstel in de strategische visie/ relatie met uitvoeringsagenda?

Ja. Het betreft uitvoering van bestaand beleid inzake doelgroepenvervoer en daarmee de GR Omnibuzz.

6. relatie met programmabegroting/ financiële gevolgen

Hieronder worden de financiële stukken van Omnibuzz toegelicht.

gemeente Brunssum

Concept jaarverslag 2023

Omnibuzz blikt in het jaarverslag 2023 terug op het afgelopen jaar.

In de jaarrekening inclusief jaarverslag blikken wij terug op het afgelopen jaar 2023. In dit jaar hebben wij kunnen constateren dat de vervoersvraag -na de periode van COVID-19 en de nasleep hiervan – zich op totaalniveau gestabiliseerd heeft tot circa 80% van het niveau vóór COVID-19. Op gemeenteniveau zijn de verschillen in de ontwikkeling van het vervoerechter zeer groot. Voor de meerderheid van de gemeenten geldt echter dat zij binnen de begroting 2023-2 zijn gebleven. Voor een zestal deelnemers geldt dit niet, bij deze gemeenten is sprake van een overschrijding. De gemeente Brunssum is – wegens het veelvuldige gebruik van doelgroepenvervoer door onze inwoners - een van deze zes gemeenten. Zie voor de financiële implicaties het overzicht op de volgende pagina.

Voor 2023 hadden wij in de begrotingswijziging 2023-2 het vervoersvolume vanwege de lagere vervoersvraag reeds naar beneden bijgesteld met 7,5% ten opzichte van 2019. Gecombineerd met een correctie op de historisch hoge NEA-index (13,7% in de begrotingswijziging in plaats van 3,5% in de eerste begroting 2023) was de begroting met € 0,3mln. naar beneden bijgesteld. In de praktijk is het vervoer op totaalniveau nog lager uitgevallen, waardoor wij in de voorliggende jaarrekening over 2023 een onderschrijding (ten opzichte van de begrotingswijziging 2023-2) van het vervoer hebben gerealiseerd van €1,5mln. Ook op de indirecte vervoerskosten en overhead hebben wij € 0,5mln. minder kosten gerealiseerd, waardoor de jaarrekening 2023wordt afgesloten met een positief resultaat van ruim €2,0mln. Dit is inclusief het GGZ-vervoer dat wij in 2023 hebben uitgevoerd voor de gemeenten Roermond en Nederweert. Voor dit GGZ-vervoer wordt separate administratie gevoerd en deze wordt ook afzonderlijk met de betreffende gemeenten afgerekend.
In het voorstel winstbestemming wordt voorgesteld om het positieve jaarrekening resultaat over 2023 ad €2.069.855 als volgt te bestemmen:
-€1.994.855 uitbetaling aan de deelnemende gemeenten (voor zover op gemeenteniveau een positief resultaat is gerealiseerd);
-€ 75.000 dotatie aan de bestemmingsreserve Data-analyse.

Omnibuzz beschikt over een schat aan (reis-)data. De afgelopen periode hebben wij gemerkt dat wij in toenemende mate vragen krijgen van gemeenten waarbij data analyse onmisbaar is. We hebben hiervoor echter beperkte expertise in huis. Door hier aan de voorkant in te investeren zullen wij in staat zijn om ook ons voorspellend vermogen te vergroten en gemeenten adequater te kunnen adviseren. De gemeente Brunssum heeft hier de afgelopen tijd gebruik van gemaakt bij de analyse vervoersgebruik 2022 en 2023; deze analyse geeft een goed inzicht en helpt enorm om goed geïnformeerd beleidskeuzes te maken indien nodig.

Jaarrekening Omnibuzz 2023

		Realisatie 2023	Begroting 2023
kosten regulier vervoer 2023	€	675.124	
kosten toeslag individueel	€	-	
kosten flexibel tarief	€	72.968	
Vervoerskosten	€	748.092	
Corona compensatie 1e halfjaar	€	-	
Corona compensatie 2e halfjaar	€	-	
Indirecte vervoerskosten	€	107.944	
Overhead	€	65.660	
Totale kosten 2023 (excl. eigen bijdragen)	**€**	**921.696**	
Voorschotten 2023	*€*	*-885.157*	*€ 862.496*
Vervoersresultaat 2023	€	36.539	
Onttrekking best.reserve personeel	€	-390	
Onttrekking best.reserve ICT	€	-1.848	
Aandeel in Brunssum in resultaat 2023	€	34.301	*nog te boeken in 2024*
Eigen bijdrage doelgroepenvervoer	€	-113.901	€ -115.547
Totaal doelgroepenvervoer 2022	**€**	**807.795**	**€ 746.949**
Voorstel def. resultaatverdeling 2023	€	-34.301	
Reeds geboekt voorlopig resultaat 2023	€	-	
Nog te boeken in 2023	**€**	**-34.301**	

Uitgaande van deze berekening betekent dit dat wij €34.301,- extra moeten betalen. Dit heeft als oorzaak dat het gebruik van Omnibuzz in 2023 (evenals 2022) in de gemeente Brunssum weer aanzienlijk is toegenomen ten opzichte van de jaren 2020 en 2021, waarin COVID-19 een grote rol speelde.
Het is positief te noemen dat deze over het algemeen kwetsbare doelgroep er in 2022 en in 2023 weer erop uitgaat.

Uitgangspuntennotitie en begroting 2024-1 en 2025
De uitgangspuntennotitie biedt het beleidsmatig en financieel kader voor de begrotingen2024-1 en 2025 en het meerjarenperspectief 2026-2028. De financiële uitgangspunten zijn op 20 december 2023 door het algemeen bestuur vastgesteld. De notitie is gebaseerd op het 'Bedrijfsplan Doelgroepenvervoer' van Omnibuzz. Op basis van de missie en visie, een terugblik en evaluatie op en van reeds gerealiseerde zaken alsmede een omgevingsanalyse, legt Omnibuzz in dit document vast wat in de periode 2024en volgende de te realiseren doelstellingen zijn. Hiermee wordt invulling gegeven aan artikel 34 b van de wet GR.

Conceptbegrotingswijziging 2024-1 (zie tevens aanbiedingsbrief)
Ten opzichte van de vorige begroting 2024 vallen de totale kosten voor het Wmo vervoer **over de hele linie** €1,5mln. lager uit. Deze daling kan worden uitgesplitst naar de directe vervoerskosten alsmede de indirecte vervoerskosten en overhead. Ten aanzien van de directe vervoerskosten:
- De NEA-index is met 0.1 procentpunt lager vastgesteld dan ingerekend.
- De inschatting van het vervoersgebruik is gebaseerd op het gebruik van het jaar daarvoor per gemeente i.p.v. op 2019 (pre-corona) met een afslag van 5%. Dit maakt dat er een realistischere inschatting wordt gemaakt van het daadwerkelijke gebruik.
- Geen toepassing opslagpercentage.

Voorgaande leidt tot een verlaging van de begroting met 1.8 miljoen.

Ten aanzien van de indirecte vervoerskosten: deze laten een lichte stijging zien van 255.000. Dit komt vooral door gestegen loonkosten als gevolg van een nieuwe CAO voor de medewerkers van de ritserveringen en klantenservice (er was rekening gehouden met 2%, maar dit is 5,09% geworden).
Voorgaande, hogere kosten als gevolg van CAO-verhogingen en de prijzen bij leveranciers die omhooggaan, is ook van toepassing bij de overheadkosten. De overheadkosten laten een stijging zien van €82.000,-

Brunssum
Op het niveau van de gemeente Brunssum is het echter niet aan de orde dat er geld terugkomt. De verwachting is dat wij wederom bij moeten betalen over het jaar 2024 i.v.m. het veelvuldige gebruik van doelgroepenvervoer door een deel van onze inwoners.
De totale kosten komen voor Brunssum vooralsnog uit op €985.841, -

Hieronder vindt u de kosten voor 2024 uitgesplitst.

Vervoer	€ 789.249, -
Indirecte vervoerskosten	€ 124.405, -
Overheadkosten	€ 72.187, -
Totale kosten begroting 2024-1	€ 985.841, -
Totale kosten begroting 2024	€ 927.805, -
Bij te ramen met de 2e Berap 2024	**€ 58.036, -**

Bovenstaande tabel en de bijraming die nodig zal zijn, onderstreept het belang om te verkennen of en hoe we gaan sturen op het veelvuldige gebruik.
Indien het gebruik van Omnibuzz door de inwoners met een Wmo maatwerkvoorziening doelgroepenvervoer op deze wijze doorgaat of zelfs stijgt door de toenemende vergrijzing dan, zullen we volgend jaar (2025), indien we doorgaan op de huidige wijze, bij de (eventuele) begrotingswijziging 2025 en jaarrekening over 2024 mogelijk opnieuw extra moeten betalen.

Begroting 2025

De begroting voor 2025 wordt met een bedrag van €2,1 mln. verlaagd. Voor de begroting 2025 geldt in zijn algemeenheid hetzelfde als voor de begrotingswijziging 2024-1: In de vorige meerjarenbegroting was voor 2025 uitgegaan van het gerealiseerde vervoersvolume in 2019, verminderd met een afslag van 2,5%. Voor de jaren 2026 e.v. werd ook uitgegaan van de realisatie 2019, echter zonder afslag. De eerder in deze brief genoemde lagere vervoersvraag, stabilisering van het vervoer vanaf 2023 én de grote verschillen op gemeenteniveau hebben ertoe geleid om weer aansluiting te zoeken bij het oorspronkelijke uitgangspunt voor het bepalen van het vervoersvolume voor 2025: namelijk het vervoer te baseren op een actuele basis: het begrote vervoersvolume voor 2024, dat gebaseerd is op de realisatie 2023, verhoogd met een opslag van 2,5%. Voor de meeste gemeenten heeft dit geresulteerd in een verlaging van de begroting voor de directe vervoerskosten (voor Brunssum niet!), op totaalniveau bedraagt de verlaging € 2,4mln.
Voor 2025 is conform de vastgestelde financiële uitgangspunten de NEA-index van 2023 ingerekend á 3,4% . De indirecte vervoerskosten en de overheadkosten stijgen ten opzichte van het jaar 2025 uit de vorige meerjarenbegroting met respectievelijk €216.000 en €59.000 onder andere als gevolg van het doorwerken van de cao-verhoging in 2024 en indexaties van leveranciers en verplichte evaluatie van de gemeenschappelijke regeling in 2025.

Vervoer	€ 821.901, -
Indirecte vervoerskosten	€ 126.088, -
Overheadkosten	€ 74.378, -
Totaal	€ 1.022.367, -
Verschil met begroting Brunssum 2025	€ 42.328, -

Voorgaande leidt tot onderstaand totaalplaatje in het kader van product doelgroepenvervoer (660003) en eigen bijdrage doelgroepenvervoer (660004)

Jaar	**Begroting Omnibuzz**	**Dekking Gemeente Brunssum (660003)**	**Klantbijdragen (660004) (positief t.o.v. oorspronkelijke ramingen)**
2022 (realisatie)	€ 813.188,-	€ 781.189,-	+ € 99.635,-
2023 (realisatie)	€ 937.147,-	€ 862.496,-	+ € 113.901,-
2024 (1e BW)	€ 985.841,-	€ 927.805,-	+ € 119.869,-
2025	€ 1.022.367,-	€ 980.038,-	+ € 119.690,-
2026	€ 1.052.439,-	€ 1.031.611,-	+ € 123.308,-
2027	€ 1.085.858,-	€ 1.065.128,-	+ € 127.035,-

Deze financiële implicaties worden meegenomen in de P&C-cyclus.

c. Argumenten en overwegingen

Uw raad wordt voorgesteld om een positieve zienswijze (inclusief eerdergenoemde boodschap) af te geven inzake de voorgenoemde en toegelichte financiële stukken, hieronder vindt u de argumentatie hiervan.

1. Een rechtmatige verantwoording over 2023

In de verantwoording over 2023 komen geen onjuistheden naar voren. De jaarrekening sluit aan op de kaders en de tussentijdse begroting(s)wijziging met de daaraan gestelde uitgangspunten. Daarnaast vinden wij het een goede zaak, dit hebben we zelf kunnen ervaren, dat Omnibuzz investeert in het uitvoeren van een gedegen data-analyse, dit geeft toereikend inzicht in het gebruik en de reisbewegingen.

2. Een helder kader voor 2025 en verdere jaren

Op basis van de missie en visie in het Bedrijfsplan Doelgroepenvervoer van Omnibuzz, een terugblik en evaluatie van al gerealiseerde zaken en een omgevingsanalyse, legt Omnibuzz in dit document vast wat in de periode 2025 (en verdere jaren) de te realiseren doelstellingen zijn waarbij invulling wordt gegeven aan de bepalingen van artikel 34b van de Wgr.

3. Een realistische, te verklaren, begrotingswijziging 2024-1
Ten opzichte van de vorige begroting 2024 vallen de totale kosten voor het Wmo vervoer **over de hele linie** €1,5mln. lager uit. Deze daling kan worden uitgesplitst naar de directe vervoerskosten alsmede de indirecte vervoerskosten en overhead. Voornamelijk doordat het gebruik lager is dan verwacht vallen de kosten 1.5 miljoen lager uit. Voor de gemeente Brunssum is dit aan de orde omdat een deel van onze inwoners veelvuldig gebruik maakt van Omnibuzz.

4. Gebruik Omnibuzz
Aangezien de eventuele sturing op het gebruik van Omnibuzz door de inwoners met een indicatie doelgroepenvervoer zich vooral richt op een interne beleidskeuze die Omnibuzz vervolgens voor ons uitvoert, achten wij het niet noodzakelijk om hieromtrent een passage op te nemen in af te geven zienswijze **richting** Omnibuzz.

6. Financiële draagkracht
Evenals afgelopen jaar vinden wij het van belang om de financiële consequenties ten gevolge van ambities en autonome kostenontwikkelingen (zoals loon- en prijsstijgingen) als aandachtspunt te benoemen. Zoals bekend, is het voor (veel) gemeenten hoogst onzeker hoe de financiële toekomst er (zeker vanaf 2026) uitziet. De draagkracht van gemeenten staat enorm onder druk. Derhalve doen wij hierbij, evenals afgelopen jaar, de oproep om de financiële gevolgen komende jaren primair binnen de eigen begroting op te vangen. In de loop van 2024 verwachten wij meer helderheid te krijgen over de perspectieven voor 2025 en verder voor wat betreft de gemeentelijke financiën. Een vertaling hiervan in consequenties richting onze gemeenschappelijke regelingen (indicatief een taakstelling van 5-10%) volgt dan ook later dit jaar met het verzoek om voorstellen te doen hoe een dergelijke besparing in de werkzaamheden gerealiseerd kan worden. Dit uitgangspunt geven wij overigens aan alle GR-en mee en zal ook met de verschillende deelnemende gemeenten worden opgepakt.

d. Opties en keuze
Uw raad heeft de bevoegdheid om ervoor te kiezen een zienswijze in te dienen ten aanzien van de financiële stukken van Omnibuzz. Na bestudering van de stukken en overleg met financiën, zijn er ambtelijk geen afwijkingen gevonden ten aanzien van de financiële stukken. Derhalve wordt er geadviseerd om kennis te nemen van de jaarrekening 2023 en een positieve zienswijze af te geven m.b.t. de begoroting 2024-1 en de begroting 2025.
Hierbij is het advies om een aanvullende boodschap op te nemen inzake de financiële draagkracht van de gemeente. Ten aanzien van het eventueel sturen op het veelvuldige gebruik van Omnibuzz door onze inwoners staan wij als gemeente Brunssum zelf aan de lat.

3. Bijlagen:
1. Concept jaarverslag 2023 Omnibuzz.
2. Concept begroting (wijziging) 2024-1 Omnibuzz.
3. Begroting 2025.
4. Aanbiedingsbrief gemeenteraden begroting 2023-1, 2024 en het concept jaarverslag 2022 Omnibuzz.
5. Uitgaande brief – zienswijze GR Omnibuzz.

Het college van burgemeester en wethouders,

Burgemeester Secretaris

Raadsbesluit

Gemeentebladnr. : 2024/29
Afdeling : Maatschappelijke ontwikkeling
Registratiekenmerk : 202401133

De raad van de gemeente Brunssum gemeentebladnummer 2024/29,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 28 mei 2024, afdeling Maatschappelijke ontwikkeling;

Besluit:

1. Kennis te nemen van de jaarrekening 2023;
2. Een positieve zienswijze af te geven t.a.v. de begroting 2024-1 en begroting 2025 en meerjarenperspectief 2026-2028), met de volgende aanvullende boodschap:
   Evenals afgelopen jaar vinden wij het van belang om de financiële consequenties ten gevolge van ambities en autonome kostenontwikkelingen (zoals loon- en prijsstijgingen) als aandachtspunt te benoemen. Zoals bekend, is het voor (veel) gemeenten hoogst onzeker hoe de financiële toekomst er (zeker vanaf 2026) uitziet. De draagkracht van gemeenten staat enorm onder druk. Derhalve doen wij hierbij, evenals afgelopen jaar, de oproep om de financiële gevolgen komende jaren primair binnen de eigen begroting op te vangen. In de loop van 2024 verwachten wij meer helderheid te krijgen over de perspectieven voor 2025 en verder voor wat betreft de gemeentelijke financiën. Een vertaling hiervan in consequenties richting onze gemeenschappelijke regelingen (indicatief een taakstelling van 5-10%) volgt dan ook later dit jaar met het verzoek om voorstellen te doen hoe een dergelijke besparing in de werkzaamheden gerealiseerd kan worden. Dit uitgangspunt geven wij overigens aan alle GR-en mee en zal ook met de verschillende deelnemende gemeenten worden opgepakt.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 2 juli 2024.

De Raad voornoemd,

Voorzitter Griffier